

Plán péče o přírodní památku
Salašské pěnovce
návrh na vyhlášení

na období 2013 – 2023

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Projekt **NATURA 2000 ve Zlínském kraji, 09028956**

Projekt je spolufinancován Evropskou unií – Evropským fondem pro regionální rozvoj a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Cílem projektu je implementace soustavy NATURA 2000 na území Zlínského kraje, zajištění příslušné ochrany evropsky významných lokalit.

Celkové uznatelné náklady na akci činí 49 154 496,80 Kč,
z toho příspěvek z fondu EU činí 41 781 322,28 Kč
a příspěvek SFŽP ČR 7 373 174,52 Kč.

Datum zahájení realizace projektu. 1. 6. 2009

Datum ukončení realizace projektu: 31. 12. 2013

Zadavatel: Zlínský kraj
Zlín, tř. T. Bati 21, PSČ 791 90
právnícká osoba zřízená státem dle zákona č. 374/1997 Sb.
IČO: 70891320
DIČ: CZ 70891320

Zhotovitel: Mgr. Lenka Pavelčíková
Vlčnov 622, 68761
IČ: 86914987

Spolupracovníci: Mgr. Petr Pavelčík

Obsah

1. Základní údaje	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území	1
1.3 Stručný popis území	1
1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	2
1.5 Výměra území	2
1.6 Překryv území s jinými chráněnými územími	3
1.7 Kategorie UICN	3
2. Předmět ochrany ZCHÚ	4
2.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
2.2 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu	4
2.3 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	4
2.4 Cíl ochrany ZCHÚ	4
2.5 Obecný popis biotopu tvořící předmět ochrany	5
3. Rozbor stavu ZCHÚ s ohledem na předmět ochrany	6
3.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
3.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů	7
3.3 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	7
3.4 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	8
3.5 Současný stav ZCHÚ a přehled dílčích ploch	8
3.5.1 Základní údaje o lesích	8
3.5.2 Přehled dílčích ploch	10
3.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	11
3.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	11
4. Plán zásahů a opatření	12
4.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	12
4.1.1 Rámcové zásady péče o území	12
4.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	13
4.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ZCHÚ	14
4.3 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	14
4.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	14
4.5 Zaměření a vyznačení území v terénu	14
4.6 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	14
4.7 Návrhy na vzdělávací využití území	15
4.8 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	15
5. Závěrečné údaje	16
5.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	16
5.2 Použité podklady a zdroje informací	17
5.3 Seznam používaných zkratk	18
5.4 Plán péče zpracoval	18
6. Přílohy	19

1. Základní údaje

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: -

kategorie ochrany: přírodní památka

název území: Salašské pěnovce

druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: -

orgán, který předpis vydal: -

číslo předpisu: -

datum platnosti předpisu: -

datum účinnosti předpisu: -

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: Zlínský

okres: 3711 - Uherské Hradiště

obec s rozšířenou působností: 7207 - Uherské Hradiště

obec s pověřeným obecním úřadem: 72071 - Staré Město

obec: 592561 - Salaš

katastrální území: 745961 - Salaš u Velehradu

GPS středu ZCHÚ: 49°8'36.620"N, 17°19'38.757"E

Příloha:

Příloha č. M1 - Orientační mapa s vyznačením hranic ZCHÚ

1.3 Stručný popis území

Lokalita se nachází asi 1,4 km západně od obce Salaš (místní název Močáry) v okrese Uherské Hradiště. Jde o lesní pěnovcové prameniště na poměrně silně ukloněném J orientovaném svahu v nadmořské výšce 315 – 375 m n. n. V celém území jsou patrné nedávné svahové pohyby (četné terénní deprese, hákovité – „opilé“ stromy). Celková rozloha ZCHÚ je 5,59 ha. Lesní porost je tvořen především smrkem a v menší míře pak modřínem opadavým a bukem lesním. Z hlediska lesnické typologie jde o lesní typ 3D – obohacená dubová bučina s fragmenty jasanové olšiny (3L). Dvě menší pěnovcová prameniště se nacházejí v horní části svahu. V dolní části svahu jsou olšiny. Celé ZCHÚ včetně OP je územně vymezeno na pozemku ve vlastnictví Lesů ČR (LS Buchlovice). ZCHÚ je v překryvu s EVL CZ 0724091 Chříby.

1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

PP Salašské pěnovce se rozkládá v katastrální území 745961 - Salaš u Velehradu. Celková rozloha PP je 55 912 m² (5,59 ha).

OP PP Salašské pěnovce je vymezeno dle §37 odst. 6 zákona 114/92 Sb. v platném znění ve vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ. Rozkládá se v katastrální území 745961 - Salaš u Velehradu. Celková rozloha OP je 60 065 m² (6,00 ha).

ZCHÚ - katastrální území 745961 – Salaš u Velehradu

číslo parcely	č. parcely dle PK	druh pozemku	využití pozemku	LV	výměra parcely celková	výměra parcely v ZCHÚ
749/1	-	lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	407	4396209	55 912
Celkem						55 912 m²

OP - katastrální území 745961 – Salaš u Velehradu

číslo parcely	č. parcely dle PK	druh pozemku	využití pozemku	LV	výměra parcely celková	výměra parcely v ZCHÚ
760	-	Ostatní plocha	Ostatní komunikace	407	8058	176
749/1	-	lesní pozemek	Pozemek určený k plnění funkcí lesa	407	4396209	59889
Celkem						60 065m²

Příloha:

Příloha č. M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ

1.5 Výměra území

Druh pozemku	PP - plocha v ha	OP - plocha v ha	Způsob využití pozemku	PP - plocha v ha
lesní pozemky	5,5912 ha	5,9889 ha		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-	-		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	-	0,0176	neplodná půda	-
			ostatní způsoby využití	-
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	5,5912 ha	6,0065 ha		

1.6 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: bez překrytí

chráněná krajinná oblast: bez překrytí

jiný typ chráněného území: bez překrytí

Natura 2000 (ptačí oblast): bez překrytí

Natura 2000 (EVL): CZ 0724091 Chřiby

CHOPAV: bez překrytí

Příloha:

Příloha č. M1 - Orientační mapa s vyznačením hranic ZCHÚ

Příloha č. M4 – Překryv ZCHÚ s jinými chráněnými územími

1.7 Kategorie UICN

IV - území péče o biotopy nebo druhy

2. Předmět ochrany ZCHÚ

2.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Území dosud nebylo vyhlášeno – níže uvedený text je návrhem předmětu ochrany.

Lesní pěnovcové prameniště (biotop R1.3).

2.2 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

Zachovalý krajinný komplex, tvořený dominantně mozaikou květnatých bučin a západo-karpatských dubohabřin se segmenty širokolistých suchých trávníků, acidofilních suchých trávníků, střídavě vlhkých bezkolencových luk, lučních a lesních pěnovcových pramenišť, šterbinové vegetace silikátových skal a drolin, suťových lesů, údolních jasanovo-olšových luhů, vlhkých tužebnikových lad a ovsíkových mezofilních luk. Předmětem ochrany jsou rovněž biotopy druhů významných z hlediska evropského společenství – tesařika alpského, vrkoče útlého a ohniváčka černočárého.

2.3 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

V území nebyl proveden základní inventarizační průzkum. Z toho důvodu nejsou známy žádné chráněné nebo ohrožené druhy rostlin a živočichů.

název společenstva	podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
Lesní pěnovcové prameniště (R1.3)		Prameniště s inkrustacemi, často s charakteristickou morfologií pěnovcových suků, brad a jazyků a s převládající mechovou vegetací. Dominantní mech <i>Cratoneuron commutatum</i> . Různou, někdy i rozhodující měrou se na druhovém složení podílejí játrovky nebo vláknité řasy. Cévnaté rostliny jsou mezi mechorosty a řasami jen vtroušeny.

2.4 Cíl ochrany ZCHÚ

Zachování nebo zlepšení stavu lesního pěnovcového prameniště a v lesním porostu dosažení přirozené dřevinné skladby.

2.5 Obecný popis biotopu tvořící předmět ochrany

Lesní pěnovcová prameniště (R1.3)

Struktura a druhové složení: Prameniště s inkrustacemi, často s charakteristickou morfologií pěnovcových suků, brad a jazyků a s převládající mechovou vegetací. Dominantní mech *Cratoneuron commutatum* má tmavě zelenou až načervenalou barvu a vyznačuje se pravidelným větvením, vlášenitou lodyžkou a srpovitě zahnutými zubatými lístky. Na kolmo ukloněných stěnách se mohou vyvinout porosty drobného, inkrustacemi zcela obaleného mechu *Eucladium verticillatum*. Různou, někdy i rozhodující měrou se na druhovém složení podílejí játrovky nebo vláknité řasy. Cévnaté rostliny jsou mezi mechorosty a řasami jen vtroušeny.

Ekologie: Zastíněná pěnovcová prameniště v lesním podrostu s minerálně bohatou a silně bazickou vodou. Často jde o starší prameniště než u předchozího typu, v důsledku čehož mohou pěnovcové sedimenty dosahovat i několikametrové mocnosti. Na některých lokalitách se kromě uhličitanu usazují také sloučeniny železa (tzv. bahenní ruda). Většímu rozvoji bylinného patra brání zastínění a často i mohutná vrstva listového opadu.

Rozšíření: Český kras, Křivoklátsko, Džbán, České středohoří, Pojizeří, Litenčické vrchy, Bílé Karpaty, Zlínské vrchy, Hostýnsko-vsetínská hornatina, Podbeskydská pahorkatina, vzácně i jinde.

Ohrožení: Svedení pramene na hluboce zaříznutou lesní cestu, rozježdění lesní mechanizací, výsadba smrkových kultur.

Management: Přírozená stanoviště bez nutného managementu. Je však potřeba přizpůsobit lesní hospodaření v okolních lesních porostech – eliminovat pojezdy těžkou technikou, svážnice vést mimo prameniště i jejich těsné (podmáčené) okolí, neodvodňovat, neukládat potěžební dřevní materiál zejména větve, kůra po asanaci, apod. V okolí pramenišť je třeba zachovat alespoň částečně druhové složení porostu odpovídající danému stanoviště, nežádoucí je zakládání a udržování smrkových monokultur.

3. Rozbor stavu ZCHÚ s ohledem na předmět ochrany

3.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Navrhovaná přírodní památka (n-PP) Salašské pěnovce se nachází asi 1,4 km západně od obce Salaš v okrese Uherské Hradiště. Jde o lesní pěnovcové prameniště na poměrně silně ukloněném J orientovaném svahu v nadmořské výšce 315 – 375 m n. n. Celková rozloha ZCHÚ je 5,59 ha. Lesní porost je tvořen především smrkem a v menší míře pak bukem lesním a modřínem opadavým. Z hlediska lesnické typologie jde o lesní typ 3D – obohacená dubová bučina.

Podle regionálně fyto geografického členění ČR (Skalický in Hejný et Slavík ed., 1988) patří území do fyto geografického obvodu Karpatské mezofytikum, okresu Středomoravské Karpaty, podokresu 77c - Chříby.

Potenciální přirozenou vegetací je ostřicová bučina (*Carici Pilosale-Fagetum*).

Okolní území je z geologického hlediska reprezentováno račanskou jednotkou magurského flyše, zastoupeného slepencovito-pískovcovými horninami paleocenního stáří, které náleží svrchnímu oddílu soláňských vrstev.

Z geomorfologického hlediska je pro studovanou oblast charakteristické nahromadění pruhů odolných soláňských pískovců při denundačním okraji magurského příkrovu. Jedná se o erozně-denundační vrchovinu s výraznými stopami staršího zarovnávání na hřbetech hřebenů (Balák, 1986). Na tomto podloží tvoří půdní pokryv kambizem rankerová a ranker kambický.

Celé území se dá označit za sesuvné. V reliéfu terénu jsou patrné četné menší sesuvy s terénními depresiemi, kde často stojí voda. Nachází se tu množství hákovitých (tzv. opilých) stromů a vývrátů.

Z klimatického hlediska spadá zájmové území do teplé oblasti MT11, která se vyznačuje dlouhým, suchým a teplým létem. Nejvíce srážek spadne ve vegetačním období. Zima je krátká a mírně teplá, kdy sněhová pokrývka má velmi krátké trvání. Nejchladnějším měsícem za období 1931–1970 je leden (2-3°C) a nejteplejším červenec 17-18°C (podle Quitta 1975).

Charakteristika	hodnota
počet letních dnů	40 - 50
počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více	140 - 160
počet mrazových dnů	110 - 130
počet ledových dnů	30 - 40
průměrná teplota v lednu ve °C	-2 - -3
průměrná teplota v červenci ve °C	17 - 18
průměrná teplota v dubnu ve °C	7 - 8

průměrná teplota v říjnu ve °C	7 – 8
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 – 100
srážkový úhrn ve vegetačním období v mm	350 – 400
srážkový úhrn v zimním období v mm	200 – 250
počet sněhových dnů	50 - 60
počet dnů zamračených	120 – 150
počet jasných dnů	40 – 50

Vegetace je tvořena hospodářským lesním porostem. Dominuje zde však místně nepůvodní smrk ztepilý (*Picea abies*). V menší míře nacházíme modřín opadavý (*Larix decidua*) a také buk lesní (*Fagus sylvatica*) a břizu bělokorou (*Betula pendula*). V příměsí pak je javor babyka (*Acer campastre*) a javor klen (*Acer pseudoplatanus*). V spodní části svahu a na vlhčích místech roste olše lepkavá (*Alnus glutinosa*).

Keřové patro je většinou chudé, tvořené především zmlazujícím bukem, zejména na světlejších místech (nutno šetřit a využít při obnově lesa). Místy výskyt ostružiníku (*Rubus* sp.) a hlohu (*Crataegus* sp.).

Bylinné patro je na většině území velmi chudé až žádné. Na vlhčích nebo světlejších místech kolem vývrátů však byl nalezen lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), karbinec evropský (*Lycopus europaeus*), šťavel kyselý (*Oxalis acetosella*), válečka lesní (*Brachypodium sylvaticum*), ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), popenec břechtanolistý (*Glechoma hederacea*), přeslička největší (*Equisetum telmateia*), žindava evropská (*Sanicula europaea*), kaprad samec (*Dryopteris filix-mas*).

Průzkum fauny nebyl dosud proveden. Při pochůzce byla jasně patrná přítomnost prasete divokého, většina vlhčích míst včetně pramenišť byla degradována rozrytím prasaty. Z ptáků byl zjištěn v hnízdním období datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), žluna zelená (*Picus viridis*), králíček obecný (*Regulus regulus*), pěnkava obecná (*Fringilla coelebs*), zvonek zelený (*Carduelis chloris*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), sýkora uhelníček (*Parus ater*), sýkora parukářka (*Parus cristatus*) a sýkora koňadra (*Parus major*).

3.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

V území nebyl proveden základní inventarizační průzkum. Z toho důvodu není potvrzen ani vyvrácen výskyt chráněných nebo ohrožených druhů rostlin a živočichů.

3.3 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

V minulosti zde nebyly prováděny žádné aktivity spojené s ochranou přírody, kromě instalace hnízdních budek pro ptáky.

b) lesní hospodářství

V území probíhá běžné lesnické hospodaření. Jedná se o hospodářské lesy. V současnosti se na ploše vyskytuje porost stáří asi 61-80 let. V porostu dominuje smrk ztepilý.

Ohrožení ze strany lesního hospodaření spočívá v degradaci pojezdy těžkou technikou, vznik erozních rýh při těžbě, zahuštění při holosečné obnově, odvodnění nebo ukládání dřeva po těžbě. Les je v současnosti tvořen nepůvodním smrkem ztepilý a je nutné ho postupně převést na les přirozené druhové skladby (obohacená dubová bučina).

e) myslivost

V území se rozkládá honitba 7207210009 - LČR Salaš. Ohrožení v současnosti spočívá v rozrývání prameniště prasetem divokým. Je nutné jednat s mysliveckým sdružením o zmenšení populační hustoty prasete divokého. Do území ani jeho OP není možné umisťovat myslivecká zařízení.

g) rekreace a sport

Vzhledem k relativní odlehlosti a absenci turistických stezek je území prakticky bez rekreačního využití. Lesem prochází houbaři – bez negativního vlivu.

i) jiné způsoby využívání

Nejsou známy jiné negativní či pozitivní vlivy lidské činnosti v minulosti.

3.4 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Za související plánovací dokumenty mající vztah k navrhované přírodní památce Salašské pěnovce lze považovat:

- Lesní hospodářský plán (doba platnosti od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2014),
- Oblastní plán rozvoje lesů pro PLO 36 – Středomoravské Karpaty,
- Generel ÚSES zpracováváný firmou Arvita P. spol. s r. o.,
- Koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny zlínského kraje (mimo CHKO),
- Vyhlášení evropsky významné lokality Chříby CZ07240091 (o rozloze 19 226,4511 ha)

3.5 Současný stav ZCHÚ a přehled dílčích ploch

3.5.1 Základní údaje o lesích

Lesní pozemky se v ZCHÚ rozkládají na celé ploše (5,59 ha). Vlastníkem jsou Lesy ČR (spravuje LS Buchlovice). Lesní pozemky po dohodě s vlastníkem je velmi vhodné převést do kategorie lesů zvláštního určení (§8 odst. 2 písm. f zákona č. 289/1995 Sb. o lesích).

LHO 603000

Přírodní lesní oblast	36 – Středomoravské Karpaty
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC 603000 - Buchlovice
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	5,59 ha

Období platnosti LHP (LHO)	2005 - 2014
Organizace lesního hospodářství	Lesy ČR, s.p., LS Buchlovice
Nižší organizační jednotka	Revír Buchlovice

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 38 - Bílé Karpaty a Vizovické vrchy				
SLT	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
3D	Obohacená dubová bučina	BK6 KL2 DB1 LP1 HB JS JL TR	5,1987	97
3L	Jasanová olšina	OL 6-8 JS 3-4 DB+ JV+ JL+SM+	0,3913	7
Celkem:			5,5900	100%

Porovnání přirozené a současné skladby lesa - lesní typ 3D (současné zastoupení stanoveno odhadem při terénní pochůzce)

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	Smrk ztepilý	4,0550	78	-	-
MD	Modřín opadavý	1,0397	20	-	-
Listnáče					
BK	buk lesní	0,1040	2	3,1192	60
BR	bříza bělokorá	+	+	-	-
DB	Dub letní	-	-	0,51987	10
KL	Javor klen	-	-	1,0397	20
LP	Lípa malolistá	-	-	0,51987	10
HB	Habr obecný	-	--	-	+
JS	Jasan ztepilý	-	-	-	+
JL	Jilm habrolistý	-	-	-	+
TR	Třešeň ptačí	-	-	-	+
Celkem:		5,1987	100%		100%

Porovnání přirozené a současné skladby lesa - lesní typ 3L(současné zastoupení stanoveno odhadem při terénní pochůzce)

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	Smrk ztepilý	0,1174	30	+	+
MD	Modřín opadavý	0,0783	20	-	-
Listnáče					
OL	olše lepkavá	0,1956	50	0,2348-0,3130	60-80
JS	Jasan ztepilý	-	-	0,1174-0,1565	30-40
DB	Dub letní	-	-	+	+
JV	Javor mléč	-	-	+	+
JL	Jilm habrolistý	-	-	+	+
Celkem:		0,3913	100%		100%

Příloha:

Příloha č. M5 – Typologická mapa ZCHÚ

Příloha č. M6 – Obrysová mapa lesních porostů v ZCHÚ

Příloha č. M7 – Porostní mapa lesních porostů v ZCHÚ

Příloha č. M8 – Mapa přirozenosti lesních porostů v ZCHÚ

3.5.2 Přehled dílčích ploch

Pět dílčích ploch je vymezeno podle charakteru biotopu. Plochy A představují samotná prameniště, plochy B jsou ostatní lesní dílčí plochy.

A1 (0,0461 ha)

Pěnovcové prameniště v horní části svahu. Prameniště je s narušeným povrchem způsobeným rozrýváním prasaty a rozšlapáním zvěří. Prakticky bez mechového i bylinného patra. Jen v okrajích a pod prameništěm jsou menší známky vegetace. Bohaté zásobení vodou (říjen 2012).

A2 (0,0494 ha)

Pěnovcové prameniště v horní části svahu. Prameniště je s narušeným povrchem způsobeným rozrýváním prasaty a rozšlapáním zvěří (v menší míře než A1). Pod prameništěm menší světlina. Bylinné i mechové patro bohatší než u A1. V okolí i v prameništi mrtvá dřevní hmota. Bohaté zásobení vodou (říjen 2012).

B1 (4,9046 ha)

Les v poměrně příkrém svahu tvořený smrkem ztepilý a modřínem opadavým. V příměsi je buk lesní a bříza bělokorá. Na světlinách a ve světlejších částech poměrně bohaté zmlazení buku. Reliéf modelován svahovými pohyby (četné terénní deprese s vodní hladinou nebo mokřinami). Prakticky bez bylinného patra. Pouze na světlinách bylinné patro bohatší. Několik vyvrácených pařezů, ve spodní části svahu čerstvý vývrát smrku. Plocha obklopena bučinou. Ve spodní části svahu navazuje nově opravená asfaltová lesní cesta.

B2 (0,4507 ha)

Olšina ve spodní západní části svahu. Dominuje smrk ztepilý spolu s olší lepkavou. Příměs modřínu a buku, který poměrně bohatě zmlazuje. Bohatější bylinné patro než v okolní B1. Výskyt *Carex pilosa*, *Lycopus europaeus*, *Urtica dioica*, *Equisetum telmateia*, *Oxalis acetosela*, *Dapne mezereum* a další.

B3 (0,1404 ha)

Menší olšina ve spodní východní části svahu. Převaha smrku a v menší míře i olše. Slabší bylinné i keřové patro než u B2. Vlhčí místa rozdupána a rozryta zvěří.

Příloha:

Příloha č. T1 - Popis dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich

Příloha č. M3 - Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ

Příloha č. M5 - Typologická mapa ZCHÚ

Příloha č. M6 – Obrysová mapa lesních porostů v ZCHÚ

Příloha č. M7 – Porostní mapa lesních porostů v ZCHÚ

Příloha č. M8 – Mapa přirozenosti lesních porostů v ZCHÚ

3.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Předchozí péče ze strany ochrany přírody doposud žádné neproběhla, kromě instalace hnízdních budek pro ptáky. Na území je hospodářský les (LČR). Jde většinou o smrkovou monokulturu. V budoucnu je třeba převést lesní porost na přirozenou dřevinnou skladbu a hospodařit jemnějšími hospodářskými postupy s ohledem na zachování prameniště.

3.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Na území navrhované přírodní památky Salašské pěnovce nedochází ke kolizi prioritních zájmů ochrany přírody.

4. Plán zásahů a opatření

4.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

4.1.1 Rámcové zásady péče o území

Do konce platnosti současného LHP (31. 12. 2014) je možné postupovat podle něj s respektováním zásad ochrany pramenišť. Při přípravě navazujícího LHP je nutné zohlednit následující doporučení:

- Velmi vhodné je převést les do kategorie zvláštního určení (§8 odst. 2 písm. f zákona č. 289/1995 Sb. o lesích).
- Les na celém území je potřebné postupně převést na les s přirozenou dřevinnou skladbou.
- Z toho důvodu je potřebné postupně výchovou a obnovou tlumit nepůvodní dřeviny (SM, MD) a uvolňovat buk, který je v porostu v příměsí a poměrně dobře zmlazuje v podrostu.
- Provést dosadbu cílových dřevin přirozené dřevinné skladby.
- Je třeba podporovat diverzifikaci prostorové struktury lesa a vytvářet více etážový les.
- Dobu obmýtlí prodloužit na maximální možnou zákonnou hranici, stejně tak dobu obnovní.
- Snížit zakmenění na 0,7 alespoň v okolí pramenišť.
- Obnovu porostu provádět clonnou sečí.
- V ideálním případě zavést výběrný hospodářský způsob.
- Vyloučená je těžba holosečná (zabuřenění). Clonná seč je vhodnější i z důvodu stabilizace svahu, který má tendence ke svahovým pohybům. Také proto je vhodné prodloužit obnovní dobu na maximum nebo převést les na výběrný hospodářský způsob, kde je obnova kontinuální.
- V porostu ponechat větší množství mrtvé dřevní hmoty (stojící i ležící)
- Realizovat instalaci vhodných typů hnízdních budek pro ptáky, v dosud instalovaných budkách zjištěno hnízdění lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*), v období nouze zajistit přikrmování ptáků (sýkor aj.)

Z důvodu ochrany pramenišť:

-
- Nepoužívat těžkou techniku.
- Využívat k manipulaci se dřevem koně, lanové systémy a podobně.
- Neskládkovat dřevo.
- Neprovádět meliorace ani jiné změny vodního režimu.
- Svážnice vést mimo prameniště i jejich těsné (podmáčené) okolí.

Příloha:

Příloha č. T 2 – Rámcová směrnice o péče o les

4.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

A1 (0,0461 ha)

- centrální část bezzásahový režim
- lesní porost v okolí prameniště výchovou a obnovou postupně převádět na les s přirozenou dřevinnou skladbou (tlumit smrk a modřín, uvolňovat listnáče, zejména buk)
- nenarušovat půdní povrch prameniště ani jeho okolí (především nepojíždět těžkou technikou nad prameništěm)

A2 (0,0494 ha)

- centrální část bezzásahový režim
- lesní porost v okolí prameniště výchovou a obnovou postupně převádět na les s přirozenou dřevinnou skladbou a nižším zakmeněním (tlumit smrk a modřín, uvolňovat listnáče, zejména buk)

B1 (4,9046 ha)

- postupovat dle LHP
- v příštím LHP provést úpravy dle doporučení v kap. 4.1.1
- výchovou a obnovou dle LHP postupně převádět na les s přirozenou dřevinnou skladbou a nižším zakmeněním (tlumit smrk a modřín, uvolňovat listnáče, zejména buk)
- při obnově porostu ponechat část mrtvé dřevní hmoty na místě

B2 (0,4507 ha)

- postupovat dle LHP (platnost do konce roku 2014)
- v příštím LHP provést úpravy dle doporučení v kap. 4.1.1
- výchovou a obnovou dle LHP postupně převádět na les s přirozenou dřevinnou skladbou (tlumit smrk a modřín, uvolňovat listnáče, zejména olši)
- dosadba jasanu ztepilého jeho ochrana plastovými chrániči

B3 (0,1404 ha)

- postupovat dle LHP (platnost do konce roku 2014)
- v příštím LHP provést úpravy dle doporučení v kap. 4.1.1
- výchovou a obnovou dle LHP postupně převádět na les s přirozenou dřevinnou skladbou (tlumit smrk a modřín, uvolňovat listnáče, zejména olši)

Příloha:

Příloha č. T1 - Popis lesních dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich

Příloha č. T2 – Rámcová směrnice o péči o les

Příloha č. M3 - Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ

4.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ZCHÚ

Hospodářské využití lesních porostů je možné za respektování ochranných podmínek uvedených v tomto plánu péče.

4.3 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku v ochranném pásmu je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

V každém případě je žádoucí hospodařit jemnějšími hospodářskými metodami (výběrná těžba, obnova podrostem, přirozená dřevinná skladba) a co nejvíce rozvíjet věkovou i prostorovou diferenciaci lesa. Dále je vhodné ponechat část mrtvé dřevní hmoty (stojící i ležící) na místě. Do území ani jeho OP není možné umisťovat myslivecká zařízení.

4.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Veškeré prováděné zásahy budou evidovány a odborné sledování změn v souvislosti s provedenými zásahy zajistí příslušný orgán ochrany přírody a AOPK ČR stř. Zlín. Veškeré zásahy prováděné uživateli pozemku LS Buchlovice v rámci hospodaření dle LHP jsou a budou vedeny v LHE.

Lesní porost po dohodě s vlastníkem je velmi vhodné převést do kategorie lesů zvláštního určení (§8 odst. 2 písm. f zákona č. 289/1995 Sb. o lesích).

4.5 Zaměření a vyznačení území v terénu

Vzhledem k tomu, že se jedná o nově navrhované ZCHÚ je potřebné ho po jeho vyhlášení geodeticky zaměřit a vyznačit jeho hranice v terénu podle vyhlášky č. 60/2008 Sb.

4.6 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Bez návrhu. Lokalita není rekreačně ani sportovně využívána.

4.7 Návrhy na vzdělávací využití území

Při cestě u paty svahu území by bylo vhodné vybudovat ceduli o navrhované přírodní památce, předmětu ochrany a jeho managementu.

4.8 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V lokalitě je vhodné provést následující inventarizační průzkumy:

- botanický
- entomologický
- mykologický
- batrachologický
- ornitologický

5. Závěrečné údaje

5.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Dosadby vtoušených listnáčů	5 000,-	40 000,-
Inventarizační průzkum botanický	-	12 000,-
Inventarizační průzkum batrachologický	-	7 000,-
Inventarizační průzkum entomologický	-	12 000,-
Inventarizační průzkum mykologický	-	12 000,-
Výroba a instalace hnízdních budek v PP a OP (50 ks)	12500	12 500,-
Umístění informační tabule	-	7 000,-
Výroba informačních cedule	-	20 000,-
C e l k e m (Kč)		122 500,-
Opakované zásahy		
Údržba výsadby	3 000,-	30 000,-
Údržba budek	2 500,-	25 000,-
C e l k e m (Kč)		55 000,-
Celkem za období platnosti plánu péče:		177 500,- Kč

5.2 Použité podklady a zdroje informací

Farkač, J., Král, D. & Škorpík, M. (eds.) (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – bezobratlí. AOPK ČR, Praha, 760 pp.

Chytrý M., Kučera T. & Kočí M., (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny, Praha, 304 pp.

Kolektiv (2004): Rámcové zásady lesního hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy Natura 2000 v České republice. Základní doporučení pro hospodářské soubory. PLANETA XII, 3/2004. Ministerstvo životního prostředí, Praha.

Kolektiv (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy NATURA 2000. Ministerstvo životního prostředí, Praha.

Konvička M., Čížek L. & Beneš J. (2006): Ohrožený hmyz nížinných lesů: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc.

Mackovčin P., Matková M., (eds.) 2002: Chráněná území ČR – Zlínsko, svazek II. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 376 pp

Neuhäuslová Z. & Moravec J. (eds.) (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Kartografie, Praha, 341 pp.

Petříček V (ed.) (1999): Péče o chráněná území I. Nelesní společenstva, AOPK ČR, Praha, 451 pp.

Schneider J., Lacina D., Kupec, P. a kol. (2010): Podklady pro plány péče v EVL Zlínského kraje. EVL Chřiby. (Depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje)

Schneider J., Kozumplíková A., Burešová M. (2011): Plán péče o přírodní památku Salašské pěnovce. (Depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje)

Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. ČSAV, Brno.

Mapové podklady:

Základní mapa České republiky 1:10 000 číslo mapového listu: 24 -44 -10

Základní mapa České republiky 1:5 000 číslo mapového listu: Napajedla 8 - 5

Quitt, E. (1977): Klimatické oblasti ČR - mapa 1:500 000. ČSAV, Brno

5.3 Seznam používaných zkratk

- C1 - Kriticky ohrožený druh podle Černého a červeného seznamu České republiky
- C2 - Silně ohrožený druh podle Černého a červeného seznamu České republiky
- C3 - Ohrožený druh podle Černého a červeného seznamu České republiky
- C4 - Vzácnější taxony vyžadující další pozornost podle Černého a červeného seznamu České republiky
- ČR – Česká republika
- EVL – Evropsky významná lokalita
- LHP – lesní hospodářský plán
- LHO – lesní hospodářské osnovy
- PP – plán péče
- PUPFL – půda určená k plnění funkce lesa
- TTP – trvalý travní porost
- ZCHÚ – zvláště chráněné území
- §1 - Kriticky ohrožený druh podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.
- §2 - Silně ohrožený druh podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.
- §3 - Ohrožený druh podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

5.4 Plán péče zpracoval

Plán péče zpracovala Lenka Pavelčíková (Králová) a Petr Pavelčík v roce 2012 aktualizací a doplněním Plánu péče o přírodní památku Salašské pěnovce (Schneider J., Kozumplíková A., Burešová M., 2011).

Kontakt na zpracovatele:

Mgr. Lenka Pavelčíková (Králová)
e-mail: kralova.lk@seznam.cz
IČO: 86914987

Mgr. Petr Pavelčík
e-mail: p.pavelcik@centrum.cz

6. Přílohy

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky:

Příloha č. T 1 – **Popis dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich**

Příloha č. T 2 – **Rámcová směrnice o péči o les**

Mapy:

Příloha č. M1 - **Orientační mapa s vyznačením hranic ZCHÚ**

Příloha č. M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ**

Příloha č. M3 - **Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ**

Příloha č. M4 – **Překryv ZCHÚ s jinými chráněnými územími**

Příloha č. M5 – **Typologická mapa ZCHÚ**

Příloha č. M6 – **Obrysová mapa lesních porostů v ZCHÚ**

Příloha č. M7 – **Porostní mapa lesních porostů v ZCHÚ**

Příloha č. M8 – **Mapa přirozenosti lesních porostů v ZCHÚ**

Další přílohy:

Příloha F - **Fotodokumentace**